

СТАНОВИЩЕ

От: проф. д-р Йовка Митева Попова;
Земеделски институт – Стара Загора;
Научна специалност „Говедовъдство и биволовъдство“ и „Развъждане
на селскостопанските животни, биология и биотехника на
размножаването“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна
степен „**доктор**“ по научна специалност шифър 04.02.01 - „Развъждане на
селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“
в Институт по биология и имунология на размножаването „Акад.
К.Братанов“

Автор на дисертационния труд: *Цветан Стефанов Цветков*

Тема на дисертационния труд: *„Определяне на семинално плазмени
протеини, свързани с процеса на капацитация на сперматозоидите“*

Научен ръководител: *доц. Деница Даскалова*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното
жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед
№102/18.12.2020 на Директора на Института по биология и имунология на
размножаването „Акад. К.Братанов“ към БАН.

Информация за дисертанта

Докторантът Цветан Стефанов Цветков е завършил Биологически
факултет на СУ „Св. Климент Охридски“ през 2016 г. и през същата
година заема академичната длъжност „Асистент“ в секция
„Репродуктивни биотехнологии и криобиология на гаметите“ към
Института по биология и имунология на размножаването „Акад.
К.Братанов“. От м. януари 2017 г. е зачислен като задочен докторант в
същата секция с научен ръководител доц. Деница Даскалова.

Обща характеристика на представения дисертационен труд

Дисертационният труд е написан на 141 страници, в т.ч. заглавна
страница, съдържание – 1 стр., съкращения – 2 стр., увод – 1 стр.,
литературен обзор – 37 стр., цел и задачи – 2 стр., материали и методи – 22

стр., резултати и обсъждане – 36 стр., изводи – 1 стр., предложения за внедряване – 1 стр., използвана литература – 34 стр., статии, свързани с дисертационния труд – 1 стр., научни форуми - 2 стр. Проучването е онагледено с 14 таблици и 34 фигури. Работата като цяло е структурирана правилно, според изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в БАН.

Усъвършенстването на репродуктивните биотехнологии при мъжките бозайници е неразривно свързано с методите за селекция, манипулация и подобряване на оплодителната способност на сперматозоидите. Максималното съхранение на биологичния потенциал на гаметите е от особена важност за животновъдната практика. Това налага допълнително изследване на ролята и функцията на семиналната плазма, в т.ч. и семинално плазмените протеини в нея. Поради това темата на дисертационния труд е актуална, с научно и научно-приложно значение във връзка с изясняването на основните физиологични и морфологични изменения, настъпващи в мъжките полови клетки преди процеса на оплождане.

Уводът е целенасочен и аргументира актуалността на проблема и необходимостта от извършване на проучването.

Литературният обзор включва 329 източника, от които 2 на кирилица и 327 на латиница и обхваща всички аспекти на научната разработка. Преобладаваща част от използваните литературни източници отразяват съвременното състояние на изследванията в тази област. Литературният обзор е целенасочен и демонстрира добрата информираност на автора, както и способността му да борава с литературни източници, да анализира и интерпретира литературни данни. Така структуриран, литературният преглед аргументира и необходимостта от провеждане на изследването, както и обосновава поставянето на адекватни задачи, за формулиране и изпълнение на целта на проучването.

Целта е формулирана точно и ясно, а коректно дефинираните 4 задачи в максимална степен съответстват на поставената цел.

В раздел **Материали и методи** е представен обектът на изследването, подробно са описани опитните постановки и методите за обработка и анализ на данните. Методичната постановка е правилно построена, авторът доказва, че може да организира и провежда научни експерименти, както и че владее различни методи за обработка и анализ.

Раздел **Резултати и обсъждане** заема значителен дял в структурата на дисертационния труд – 36 стр. Разработен е детайлно, в съответствие с целта и поставените задачи. Анализът на получените резултати е извършен задълбочено и компетентно, цифровият израз на стойностите и

тенденциите е представен в 17 фигури и 14 таблици, които позволяват доброто интерпретиране на дисертационния труд. Добрата литературна осведоменост на автора позволява не само точен и коректен анализ на получените резултати, но и съпоставяне с установеното от други автори. Информацията следва логическата последователност на дисертацията. Разделът завършва със заключение, което обобщава получените резултати. Авторът формулира 4 извода и предложения за внедряване в практиката. Те логично произлизат от проведеното изследване и обобщават получените резултати. Приемам така формулираните изводи и предложения без забележка.

Оценка на публикациите по дисертацията

Докторантът е представил 3 научни публикации във връзка с дисертационния труд, като в две от тях е водещ автор и са публикувани в "Доклади на БАН"- издание, индексирани в световната база данни Web of science. Съдържанието на публикациите отговаря на различни раздели от дисертационния труд и съответства на процедурните правила. Фактът, че и трите публикации са на английски език, е предпоставка за популяризирането на резултатите от изследванията както в страната, така и в чужбина. Посочил е и 11 участия в национални и международни научни конференции, където е водещ автор..

Оценка на автореферата

Представеният автореферат отразява обективно и напълно структурата и съдържанието, целите на изследването и поставените задачи, материала и методите на изследване, получените резултати, както и произтичащите от тях изводи и препоръки.

Критични бележки, препоръки и въпроси

Считам, че използването на твърде много съкращения, включително и в увода, затруднява възприемането на представената информация. В списъка на литературата липсват източниците от интернет сайтовете, които са цитирани. В раздел Резултати и обсъждане някои описания на методичната постановка биха могли да се прехвърлят в раздел Материали и методи. Същевременно авторът би могъл да включи повече собствени разсъждения и анализи, с което би обогатил този раздел.

Заключение

Дисертационният труд е структуриран правилно и отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за неговото приложение в БАН. Засяга актуални въпроси, свързани с изследване на ролята и влиянието на белтъчните молекули в процеса на оплождане.

Докторант Цветан Цветков е усвоил съвременни методи за анализ, умения за професионално интерпретиране на получените резултати, както

и формулиране на логични изводи и предложения за внедряване в практиката.

Всичко това ми дава основание да оценя *положително* представения дисертационен труд, както и да предложа на почитаемото Научно жури да гласува *положително* за присъждането на образователната и научна степен „Доктор“ по професионално направление 6.3. Животновъдство, научна специалност „Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването” на докторант Цветан Стефанов Цветков.

15.03.2021
гр. Стара Загора

Подпис:
/проф. д-р Й. Попова/